

Fra redaksjonen

Tidsskriftet *Barn* planlegger i årene som kommer å styrke den nordiske profilen. Tidsskriftet har siden det ble grunnlagt av Norsk senter for barneforskning i 1983 gjennomgått en rekke endringer. Flere sider ved profilen til tidsskriftet har endret karakter, men ikke minst skjedde en viktig endring i 2000 da det ble utvidet til å omfatte forskning om barn og barndom i Norden. Siden 2000 har en rekke svenske og danske bidrag blitt publisert, men også enkelte fra Island, Finland og Færøyene. Det samme gjelder publisering av sammendrag av doktoravhandlinger som har blitt forsvart ved de nordiske universitetene. Den nordiske profilen ble understreket ytterligere da tidsskriftet i 2006 valgte å opprette et redaksjonsråd bestående av en representant fra hvert av de andre nordiske landene. Et redaksjonsråd bidrar til at bredden innen barneforskning i Norden ivaretas, både tematisk og geografisk.

Ved siden av den nordiske profilen, vil tverrfaglighet fortsatt være et av tidsskriftets viktigste kjennetegn. Tidsskriftet har en tverr- eller flerfaglig karakter, og formidler forskningsbasert kunnskap om barns hverdagsliv og en barndom slik den utspiller seg i en nordisk kontekst. Barndomsforskningen foregår på tvers av tradisjonelle faggrensener, og tidsskriftet ønsker å stimulere til denne tverrfagligheten. Mangfoldet av teoretiske perspektiver som benyttes, er derfor stort. Metodemangfoldet gjenspeiles også ved at barn og barndom analyseres og drøftes fra en rekke faglige ståsted, med ulike problemstillinger, ulike metodologiske overveielser og ikke minst: variert empiri. Tidsskriftet er videre forankret i en nordisk tradisjon der barne- og barndomsforskning har hatt en fremtredende plass, og hvor barn ses som aktører som ikke bare blir påvirket av samfunnsendringer, men som selv bidrar aktivt til å påvirke sine sosiale og kulturelle omgivelser. Her kan dessuten forskning om barn og barndom i andre land utenom Norden gi nye perspektiver på forestillinger om ”den gode barndom” i en nordisk kontekst.

Tidsskriftets publiseringsspråk har hittil vært de skandinaviske språkene, men engelsk som publiseringsspråk blir i academia mer aktuelt. *Barn* vil likevel fortsatt publisere artikler på de skandinaviske språkene, og slik støtte opp om disse språkene som akademiske språk. Redaksjonen har i enkelte tilfeller valgt å la forfattere publisere på engelsk. Dette har for eksempel vært aktuelt for forfattere fra Finland og Island, eller for andre forfattere som først og fremst formidler sin forskning på engelsk.

For å kunne ivareta den faglige og presentasjonsmessige kvaliteten på artikkelbidragene, vil ikke minst fagfellevurderingene i årene som kommer fortsatt være av stor betydning. Det investeres en betydelig innsats hos kollegaer rundt omkring i de nordiske landene i vurdering av artikler, et arbeid som utføres anonymt. For å sikre fagfellenes uavhengighet, er det viktig at denne anonymiteten opprettholdes. Vurderingene bidrar ikke minst til at kvaliteten på selve tidsskriftet og de enkelte bidragene ivaretas. Det er derfor et uvurderlig dugnadsarbeid som legges ned i fagfelleuttalelsene, et arbeid som ikke bare kommer forfatterne og tidsskriftet til gode, men bidrar til utvikling av forskningsfeltet barn og barndom. Redaksjonen vil derfor igjen benytte anledningen til å takke sine mange fagfeller for arbeidsinnsatsen.

I styrkingen av den nordiske profilen inngår en rekke komponenter av betydning som er sentrale i videreutviklingen av tidsskriftet. Det gjelder både et nordisk redaksjonsråd og bruk av nordiske fagfeller.

Den første artikkelen i dette nummeret tar utgangspunkt i barns utfoldelse i sine nære omgivelser. Danielle van der Burgt har studert barn som bor, eller går på skole, i fire like bydeler i en middelstor svensk by. I artikkelen *Vänskap, rörlighet och hemmakänsla – vilken roll spelar bostadsområde och skola?* drøfter hun barns vennskapsnettverk. Forutsetninger for aktiv deltakelse i de nære omgivelsene beror delvis på alder, kjønn og sosioøkonomisk bakgrunn. I hennes studie inngår barndomskategorier som ”innenomhusbarn”, ”utenomhusbarn”, og ”baksetebarn”. I likhet med barn i andre vestlige land, tilbringer barn i Sverige stadig mer tid i hjemmet og med organiserte aktiviteter. Kategorien ”utenomhusbarn” har likevel ikke forsvunnet.

En populær aktivitet blant unge jenter er jentebladene. Tidligere forskning har vært opptatt av hvilken effekt disse bladene har, eller hvordan de påvirker jentene. I artikkel nummer to, Sanna Sarromaas artikkel *Om å lese seg til jente. En fokusgruppestudie av jentebladlesing*, er det verken effekt eller virkning som står i fokus, men hvordan jenter selv leser bladene. I artikkelen argumenteres det for at jentene i intervjuundersøkelsen leser bladene som i et ledd i et dynamisk identitetsarbeid. Representasjonen av ”jente” i disse bladene tolkes inn i en rekke samspill, med bladene, og med jentene.

I den neste artikkelen presenterer Heidi Gautun en landsomfattende kvalitativ spørreundersøkelse av barn i norske barnevernsinstitusjoner. I

En brukerundersøkelse blant langtidsplasserte ungdommer i barnvernsinstitusjoner presenterer hun barn og unges syn på blant annet medvirkning og rettigheter, men også andre sider ved oppholdet i barnevernsinstitusjoner. Hun konkluderer med at resultatene fra hennes spørreskjemaundersøkelse viser et sammensatt bilde. Likevel opplevde flertallet av de unge at egne rettigheter ble ivaretatt i barnevernsinstitusjonene.

I tillegg presenterer vi i to prøveforelesninger, den første skrevet av Monica Seland med tittelen *Barndomsforskning i dag, med særlig vekt på "Politics of Childhood"*. Seland drøfter grunnleggende perspektiver i den internasjonale barndomsforskningen, ved først å ta utgangspunkt i den etablerte psykologiske barneforskningen, og for deretter å drøfte barndomssosiologien som det nye paradigmet. Med bakgrunn i retningen som i engelsk språklig litteratur omtales som "Politics of Childhood", diskuterer hun hva slags innflytelse politiske prosesser kan ha på barns hverdagsliv i ulike kontekster.

Den siste artikkelen i dette nummeret er Mona-Iren Hauges prøveforelesning *Oppvekst i dagens Norge i en tid med globalisering*. Ved hjelp av begreper som globalisering, ny-liberalisme og nye styringsformer drøfter også hun dagens oppvekst. Et sosio-historisk perspektiv trekkes inn, med beskrivelser av to generasjoners svært ulike oppvekstbetingelser. Hauge viser til ulike aspekter som bidrar til at oppvekst og utvikling på en rekke områder framstår som svært forskjellig i ulike generasjoner, ikke minst hvordan politiske og sosiale strømninger legger rammer for hvordan unge mennesker skaper seg selv, eller blir fortolket i samtiden.

Til slutt følger sammendrag av tre nylig forsvarte doktoravhandlinger.

Vi ønsker våre lesere mange gode timer med *Barn* – og en fin sommer!

Tora Korsvold